

Zdravo sladka Radovljica

AVTORICA: Erika Cizel

MENTORICA: dr. Boža Grafenauer

Bled, maj 2025

Kazalo vsebine

Kazalo vsebine	1
----------------------	---

Kazalo slik.....	3
Kazalo tabel.....	3
1. UVOD	4
2. PREDSTAVITEV RADOVLJICE	4
2.1. LEGA IN OPIS KRAJA.....	4
2.2. ZGODOVINA.....	5
2.2.1. Fevdalizem.....	5
2.2.2. Tržne pravice	5
2.2.3. Reformacija.....	6
2.2.4. Ilirske province	6
Prva in druga svetovna vojna	6
3. TEHNIČNA ZASNOVA	7
4. VODENJE PO ODSEKIH	8
4.1. Grajski park.....	8
4.2. Mestni jarek.....	8
4.3. Radolška čokolada	8
4.4. Bulovčeva hiša (Linhartova rojstna hiša)	9
4.5. Vidičev dvorec	9
4.6. Radovljiška graščina.....	10
4.7. Čebelarški muzej.....	10
4.8. Cerkev sv. Petra	11
4.9. Kapela sv. Edith Stein	11
4.10. Hiša Linhart.....	11
4.11. Lekarniški muzej	12
5. Zaključek.....	13
6. LITERATURA IN VIRI	14
7. SKILE.....	14

Kazalo slik

Slika 1: Radovljica	4
Slika 2: Srednjeveško mestno jedro Radovljice	4
Slika 3: Ratmansdorf	5
Slika 4: Mestno jedro	7
Slika 5: Grajski park	8
Slika 6: Vidičev Dvorec	9
Slika 7: Radovljiška graščina	10
Slika 8: Lekarniški muzej	12

Kazalo tabel

Tabela 1: Itinerar	7
--------------------------	---

1. UVOD

Radovljica je majhno mesto v severozahodni Sloveniji, ki ima veliko ponudbe na področju hrane in zanimivih doživetij. Za promocijo te regije kot zanimive turistične atrakcije sem se odločila prav zaradi butične narave ponudbe. Širši javnosti morda najbolj poznan vidik Radovljice je Festival čokolade ali pa slogan pod katerim je poznana že nekaj let in sicer: »Radol'ca pristno sladka« ki pa je zelo prikupen. Srednjeveško mestno jedro in grajski park, kjer bi začeli moj vodeni ogled, sta na področju raziskav turistom ostala najbolj v spominu zaradi njihove bujne zgodovine in pomena.

Slika 1: Radovljica

2. PREDSTAVITEV RADOVLJICE

2.1. LEGA IN OPIS KRAJA

Radovljica, ki leži v bližini Bleda in na robu Julijskih Alp, velja za najbolj sončno mesto na tem območju. Središče mesta, Linhartov trg, obdajajo očarljive hiše iz 16., 17. in 18. stoletja, ki so danes dom očarljivih muzejev, prijetnih restavracij in obrtniških trgovin. Skozi čas lahko potujete tako, da se sprehodite po trgu, ko končate, pa se vam odpre dih jemajoč razgled na veličastne Julijske Alpe in očarljivo dolino reke Save.¹

Radovljica leži ob zgornjem toku reke Save v severozahodni Sloveniji.

Radovljica, ki leži v bližini Bleda in na obrobju Julijskih Alp, velja za mesto, ki ima edinstveno naravno privlačnost zaradi bližine Triglavskega narodnega parka. Nahaja se na položni terasi nad sotočjem Save Bohinjke in Save Dolinke. Mesto je zaradi svoje lege odlično prometno povezano, saj leži zraven glavnih cestnih povezav med Gorenjsko in Ljubljano. V bližini sta železniška proga in avtocesta Ljubljana-Jesenice. Radovljica je skozi čas zrasla v pomembno kulturno in turistično središče Gorenjske, saj je le nekaj kilometrov oddaljena od bolj znanega Bleda.

Slika 2: Srednjeveško mestno jedro Radovljice

¹ Sladka Radovljica

2.2. ZGODOVINA

Zgodovinski dokazi kažejo, da je ta regija skozi zgodovino igrala pomembno vlogo. V obdobju srednjega paleolitika (40.000 pr. n. št.) je nastala najzgodnejša znana naselbinska lokacija na območju današnje Radovljice. Prisotna so tudi številna arheološka odkritja iz prejšnjih obdobj. Prva strnjena, dolgoročna naselbina je nastala v železnodobnem halštatskem obdobju.

Železarstvo v naših krajih, predvsem v Kropi, naj bi se začelo v 7. stoletju našega štetja v času keltsko-noriške dinastije, ki je bila po arheoloških in zgodovinskih podatkih znana po izdelovanju železa izredne kakovosti (Ferrum noricum). Ta regija je bila del rimskega imperija do konca starega veka zaradi osvajanj, ki so se zgodila deset let pred našim štetjem. Lesce in Vila Rustica v Mošnjah, ki mejita na rimsko cesto, ki je segala od Predtrga v Radovljici, Brezij, Begunj, Kroke in Ljubnega, sta tam, kjer so najbogatejši viri. Najbolj znana in raziskana je vas

Slika 3: Ratmansdorf

Ajdna na južnem pobočju Stola.²

2.2.1. Fevdalizem

Germanski Langobardi so to območje za kratek čas poselili v obdobju preseljevanja (6. in 7. stoletje), vendar niso pustili nobenih zunanjih znakov svoje prisotnosti. V sedmem stoletju so se začeli naseljevati Slovani. Skupaj z domačini so vzpostavili nov sistem, ki je na koncu temeljil na krščanstvu in fevdalizmu, v devetem stoletju, po njegovem sprejemu v Frankovsko cesarstvo.

Rodbina Ortenburg, plemiška družina, je močno povezana z razmahom fevdalizma na tem območju. Leta 1169 je Radovljica v virih prvič omenjena kot Ratmansdorf. Na radovljiški posesti so imeli Ortenburžani dva grada: Lipniški grad, ki je ležal pod Jelovico in je bil njihov oblastni sedež, ter grad Kamen, ki je bil blizu Begunjah. Rast Radovljice je sovpadala z nastankom kmečke skupnosti v sosednjem Predtrgu. Kovaške občine so začele nastajati v Kropi, Kamni Gorici in Kolnici kot posledica razvoja železarstva Ortenburžanov na vseh njihovih posestvih.³

2.2.2. Tržne pravice

Okoli leta 1333 je Radovljica dobila trške pravice. Tako se je podoba radovljiške gosposčine dokončno oblikovala v 14. in v začetku 15. stoletja in se ohranila še vrsto let po tem. Na desnem bregu Save je zaradi naravnih okoliščin uspevalo železarstvo, na levem pa prevladovalo poljedelstvo in živinoreja. Približno na sredini se je nahajala Radovljica, cerkveno, obrtniško in trgovsko mesto. V poznem srednjem veku so nastala naselja Radovljica, Kropa, Begunje in Lesce.

Celjski grofje so leta 1420 podedovali posest Ortenburžanov po njihovem izumrtju, dve stoletji kasneje pa Celjani niso imeli moških naslednikov, radovljiško posest pa so pridobili

² Wikipedija

³ Wikipedija

Habsburžani, ki so bili na oblasti. Radovljica je bila med mirno predajo oblasti obkoljena in delno požgana. Cesar Friderik III. je leta 1465 v Radovljici utrdil vso sodno oblast. Desetletje pozneje ji je zaradi nevarnosti turških vpadov podelil trgovske privilegije in dovolil gradnjo obzidja in obnovo obrambnih utrdb.

Radovljica je bila imenovana za mesto leta 1500. Lambergi, vladarji gradu Kamen pri Begunjah, katerega vzpon se je začel v tem času, so pomagali Habsburžanom pri gradnji radovljiške posesti.

Po poružitvi Lipniškega gradu zaradi močnega potresa leta 1511 in drugih poškodb se je upravno središče preselilo bližje Radovljici. Kmet Klander in krof, oba iz Radovljice, sta štiri leta kasneje vodila vseslovenski kmečki upor. Po vojaškem porazu uporniške vojske se je končal tudi upor v Radovljici.

2.2.3. Reformacija

Drugo polovico stoletja je zaznamovala reformacija. Na Radovljiškem so novo vero podpirali predvsem plemiči. Po zmagoslavju protireformacije je nastopilo bolj mirno obdobje, ko se je turška nevarnost zmanjšala. Grofje Thurn-Valsassina so radovljiško posest pridobili leta 1616 in jo posedovali več kot tri stoletja. Razvoj podeželja, prometa, furmanstva in trgovine je zaznamoval 17. in 18. stoletje. V tem času je bilo železarstvo na vrhuncu. Leta 1756 v Radovljici rojeni Anton Tomaž Linhart je simbol nove dobe razsvetljenstva.

2.2.4. Ilirske province

Ilirske province (1809–1814) so obstajale le kratek čas, preden je leta 1840 nastalo okrajno gospostvo s sedežem v Radovljici. V drugi polovici 19. stoletja je gradnja gorenjske železnice le povzročila ponoven kulturni in gospodarski razcvet. Nastajale so zadruge, organizacije, čitalnice.

Prva in druga svetovna vojna

Med 1. svetovno vojno je na različnih bojiščih padlo več kot 240 moških iz radovljiške občine. Tako v Kraljevini SHS kot v Kraljevini Jugoslaviji se je kulturni in gospodarski razvoj občine nadaljeval tudi po vojni. Ko se je leta 1941 vdala Kraljevina Jugoslavija, je bilo med drugo svetovno vojno v zaporih nacističnega gestapa v Begunjah zaprtih več kot 11.500 ujetnikov. Več kot 1700 jih je bilo izgnanih v različna koncentracijska taborišča, 849 pa jih je umrlo. Veliko družin so poslali na Hrvaško in v Srbijo.

Po drugi svetovni vojni je bila radovljiška občina po številu prebivalcev ena največjih v Socialistični federativni republiki Jugoslaviji. Industrializacija, napredek zdravstva, šolstva, kulture in turizma so bili glavni stebri razvoja. Pokrajina je bila leta 1994 v okviru upravne reforme samostojne države Slovenije razdeljena na občine Radovljica, Bled in Bohinj. Leta 2006 se je občina Gorje izločila iz občine Bled.⁴

⁴ Wikipedija

3. TEHNIČNA ZASNOVA

Skupina: naročena

Datum: po dogovoru

Lokacija začetka: Grajski park

Ura :10:00

Tabela 1: Itinerar

Zaporedn a številka	Odsek	Časovni okvir	Kontakt	Opombe
1	Pozdrav gostov v parku in predstavitev splošne zgodovine in parka	10:00 – 10:10		/
2	Mestni jarek	10:10 – 10:15		/
3	Radolška čokolada	10:15 – 10:45		/
4	Rojstna hiša Antona Tomaža Linharta	10:45 – 10:50		/
5	Vidičev dvorec	10:50 – 11:00		/
6	Radovljiška Graščina	11:00 – 11:15		/
7	Čebelarski muzej	11:15 – 12:15		Otroci (do 18): 5€/os Odrasli: 8€/os
8	Cerkev sv. Petra	12:15 – 12:35		/
9	Ogled Kapele sv. Edith Stein	12:35 – 12:45		/
10	Kosilo: Hiša Linhart	12:45 – 14:15		Šefov 3- hodni meni
11	Lekarniški muzej	14:15 – 15:15		Odrasli: 9€/os Študenti in upokojenci: 6€/os Otroci: 6€/os

PRILAGAJANJE ČASU IN KRAJU:

Program je namenjen za osebe vseh starostnih skupin. Celoten program poteka v Radovljici in je popolnoma prilagodljiv za želje obiskovalcev.

Program se začne v Grajskem parku, kjer so gostje seznanjeni z programom. Večino dneva bomo preživeli v starem mestnem jedru Radovljice. Kljub kratki relaciji hoje bi goste prosila, da udobno obujejo, saj je celotne pot opravljena peš. Na željo gostov je na razpolago tudi voden ogled obeh muzejev. Po potrebi gostov lahko naredimo dodatne premore med znamenitostmi.

Slika 4: Mestno jedro

4. VODENJE PO ODSEKIH

4.1. Grajski park

Zadnji avtentični ohranjeni del slovitega baročnega parka grofov Thurn-Valsassina je Gabrov drevored, ki ga Radovljičani imenujejo opatija. Drevored sledi jugozahodni strani starega visokega kamnitega zidu, ki je ščitil graščinski park in njegove lastnike pred radovednimi pogledi Radovljičanov. Park je nastal po francoskih zgledih, kot kaže franciscejski katastrski načrt (1826), ki je bil baročno razkošen in popolnoma simetričen. Na obeh straneh osrednje poti, ki je bila prekrita s pušpanom, so bila polja z različnimi nasadi. Ta polja so obdajali kamniti kipi svetopisemskih in starodavnih osebnosti ter posode, napolnjene z agrumi. Široko dvokrako stopnišče je vodilo do osupljivega paviljona na severozahodnem koncu močno poudarjene osrednje osi. Po načrtih arhitekta Ivana Vurnika sta bila

Slika 5: Grajski park

paviljon in stopnišče uničena leta 1932, ko so na tem mestu začeli delati hotel Grajski dvor. Pot do parka je potekala skozi gozdiček na jugovzhodni strani, mimo mogočnih lip in zelenih obeliskov iz tufa, od katerih jih je še danes pet. Gospodarska poslopja z rastlinjakom so bila nekoč naslonjena na visok zid, ki oklepa park na severovzhodni strani. Pred rastlinjakom, ki ga domačini imenujejo oranžerija, je bil postavljen vodni motiv s sončno uro.⁵

4.2. Mestni jarek

Mestni jarek v Radovljici ima pomembno zgodovinsko vlogo, saj je bil nekoč del obrambnega sistema srednjeveškega mestnega jedra. Izkopan je bil kot zaščitni jarek ob mestnem obzidju, ki je varoval mesto pred morebitnimi napadi. Služil je kot fizična ovira in obenem zbiralnik vode, ki je dodatno oteževala dostop sovražnikom. Z razvojem mesta in izgubo obrambne funkcije je jarek postopoma izgubil svoj prvotni namen in se zarasel, danes pa deluje predvsem kot naravni element v urbanem okolju. Mestni jarek še vedno pričara občutek srednjeveškega vzdušja ter spominja na bogato preteklost Radovljice kot pomembnega utrjenega kraja na Gorenjskem.⁶

4.3. Radolška čokolada

⁵ Adam, S.; Jere, N.; Sinobad, J.; Stara Radovljica : Radovljica (2012): Nadja Jere. str. 90 - 92

⁶ Adam, S.; Jere, N.; Sinobad, J.; Stara Radovljica : Radovljica (2012): Nadja Jere. str. 100 - 101

Zdaj lahko v Radovljici okusite prave okuse čokolade in si ogledate čokoladnico v akciji skozi vse leto. Čokolada Radovljica zagotavlja popolno izkušnjo čokolade, ne le čokoladnica. Zagotavlja celoletno izkušnjo prave sladke čokolade z različnimi ustvarjalnimi okusi pralinejev, izvirnimi recepti, lokalnimi sestavinami, visokokakovostnimi osnovami in prijetnim vzdušjem.

Čokoladnica se nahaja v pritličju Bogatajeve hiše, v bližini krožišča na vhodu v staro mestno jedro Radovljice. Do konca 19. stoletja je bila hiša skoraj 200 let uporabljena kot barvarna.

V Radovljici je bilo šest barvarn, med njimi tudi družina Kunstel, ki je v sorodu tudi s pisateljem Antonom Tomažem Linhartom. Okolju prijazna embalaža dodatno dokazuje povezavo s to dediščino in zgodovino.⁷

4.4. Bulovčeva hiša (Linhartova rojstna hiša)

Na Bulovčevi hiši na Linhartovem trgu 7 v Radovljici je vzidana spominska plošča, ki označuje rojstni kraj pomembnega slovenskega zgodovinarja in dramatika Antona Tomaža Linharta (1756–1795). Linhart je sicer že pri enajstih letih zapustil Radovljico zaradi šolanja v Ljubljani in se vanjo kasneje ni pogosto vračal, vendar njegova rojstna hiša nosi velik pomen tudi zaradi kasnejših dogodkov, zlasti v 19. stoletju.

Hiša, ki je bila sprva v lasti mestnega kirurga in gostilničarja Jožefa Matije Streima, je v 18. stoletju prešla v roke Linhartove družine. Njegov oče Venčeslav Linhart je v njej uspešno opravljala nogavičarsko obrt, preden jo je prodal svojemu stanovskemu kolegu Antonu Deilerju. Ko sta se Deiler in njegova žena Apolonija pred koncem stoletja izselila iz mesta, je hiša sčasoma prešla v last premožne vdove Marije Schutzman.

Okoli leta 1830 je hišo kupil podobarski mojster Matej Goričnik, kmečki sin iz Poljč pri Begunjah in učenec znanega kranjskega slikarja Leopolda Layerja. Goričnik se je posvečal predvsem slikarstvu, druge umetniške zvrsti pa je prepuščal pomočnikom, med katerimi je bil najbolj znan Janez Vurnik starejši. Prav v Linhartovi rojstni hiši se je začela pomembna zgodba o Vurnikovi podobarski delavnici, ki je močno vplivala na umetniški razvoj Radovljice.⁸

4.5. Vidičev dvorec

Vidičeva hiša na Linhartovem trgu 3 v Radovljici, zgrajena leta 1634, je najizrazitejši mestni primer poznorenesančne meščanske arhitekture. Hiša meščanskega videza ima številne renesančne arhitekturne elemente, kot so dvojna okna, eleganten pomol in obokan vhod. Bolj znani prebivalci, kot so mestni sodniki Sertori, Freyberger in Knieperger, so ga sprva imenovali dom. Po franciscejskem katastru je bila hiša znana tudi kot Knepergar. V 19. stoletju ga je gospodarila Alojzija Prešeren, žena notarja Janeza Prešerna, ki je obdržala doktorat pesnika Franceta Prešerna. V 20. stoletju ga je imel Jožek Vidic, ki je tam

Slika 6: Vidičev Dvorec

⁷ Radolška čokolada .Naša zgodba se začne tukaj

⁸ Adam, S.; Jere, N.; Sinobad, J.; Stara Radovljica : Radovljica (2012): Nadja Jere. Str 108 - 109

ustanovil podjetje za proizvodnjo pletenin. Hiša ima danes kavarno in mladinsko prenočišče zahvaljujoč lastniku Miranu Vidicu.⁹

4.6. Radovljiška graščina

Radovljiška graščina, ki stoji na Linhartovem trgu 1, je osrednje in najvplivnejše stavbno, upravno in gospodarsko središče Radovljice, njeni začetki pa segajo že v leto 1169. Prvotno je bila to rezidenca grofov Ortenburžanov, ki so v 14. stoletju Radovljico upravljali kot svoj trg. Po izumrtju Ortenburžanov je gospostvo prešlo na Celjske kneze, med katerimi je v graščini bival celo izgnani Friderik II. Celjski. Po njihovem propadu je Radovljica postala prizorišče spopadov za celjsko dediščino, leta 1457 pa jo je s svojo vojsko osvojil cesar Friderik III., kar je edini znani obisk cesarja v mestu.

Po osvojitvi je Radovljica prešla v roke Habsburžanov, ki so jo dajali v zakup različnim plemiškim rodbinam. V 16. stoletju so graščino najemali grofje Dietrichsteini, ki so za sabo pustili umetniško obogatene sledi – sončno uro in heraldične poslikave, vključno z grbi Moritza Dietrichsteina in njegovih soprog.

Slika 7: Radovljiška graščina

Znani so bili tudi po protestantski usmerjenosti; eden pomembnejših dogodkov iz tega časa je obisk Primoža Trubarja v graščini leta 1561.

Leta 1616 so graščino kupili grofje Thurn-Valsassina, ki so stavbi dali sedanjo baročno podobo. Ohranjene so številne štukature, freske in grbi, vključno s sestavljenim grbom družin Thurn-Valsassina in Turjaških nad glavnim vhodom ter fresko v veliki baročni dvorani, ki naj bi jo dal urediti grof Franc Anton Sigfrid Thurn-Valsassina, pomembna osebnost kulturnega življenja 18. stoletja.¹⁰

Danes v njej domujejo kulturne ustanove, kot so Muzeji radovljiške občine, Čebelarski muzej, Mestni muzej in Glasbena šola. Graščina je tudi osrednje prizorišče Festivala Radovljica, s čimer ohranja svojo pomembno kulturno vlogo v mestu.

4.7. Čebelarski muzej

Ljubezen do čebel ima v Sloveniji dolgo in bogato tradicijo, močno prepleteno z naravno in kulturno dediščino. Posebno mesto ima kranjska čebela, ki zaradi svojih odličnih lastnosti velja za simbol slovenskega čebelarstva in je celo zakonsko zaščitena. Značilnost slovenskega čebelarstva so čebelnjaki in unikatne poslikane panjske končnice, ki jih drugje po svetu ne poznajo. Slovenci smo že konec 18. stoletja kranjske čebele množično izvažali po vsem svetu. Pomembno vlogo ima tudi Anton Janša, prvi čebelarski učitelj, po katerem je 20. maj razglašen za svetovni dan čebel. Vse to bogato dediščino ohranja in predstavlja Čebelarski

⁹ Adam, S.; Jere, N.; Sinobad, J.; Stara Radovljica : Radovljica (2012): Nadja Jere. Str 120 - 122

¹⁰ Adam, S.; Jere, N.; Sinobad, J.; Stara Radovljica : Radovljica (2012): Nadja Jere. str 146 - 148

muzej, ki je bil leta 2020 prenovljen in je danes sodoben, interaktiven prostor izobraževanja, doživetja in ohranjanja tradicije.¹¹

4.8. Cerkev sv. Petra

Najpomembnejša umetnostnozgodovinska znamenitost Radovljice je cerkev svetega Petra, ki ima izredno dolgo zgodovino, ki sega vsaj v drugo polovico 10. stoletja. Na mestu Radovljice je najverjetneje stala starejša cerkev, še preden je bila določena za župnijski sedež. Po smrti grofa Hermana II. Ortenburškega leta 1256 je bil sedež nadžupnije sv. Klementa Rodinskega zaradi družinskih sporov med njegovimi sinovi prestavljen v Radovljico. Ta poteza je bila potrjena na seznamu papeških desetih leta 1296 in je pomenila pomembno prelomnico. Stara romanska cerkev je bila v 15. stoletju deležna obsežne prenove.

Konec 15. stoletja, leta 1495, je cerkev dobila gotsko dvoransko ladjo. Zaradi prenove konec 19. stoletja je izgubljen del avtentičnih gotskih elementov, a se je ohranil značilen strop s sklepniki, na katerih so poleg rozet upodobljena vsa zodiakalna znamenja ter Sonce in Luna. Leta 1894 so strop umetniško poslikali Simon Ogrin in Anton Jebačič z angelskimi motivi in cvetličnimi okraski.

Oltarno opremo cerkve so skozi stoletja bogatili številni mojstri. Veliki gotski oltar iz začetka 16. stoletja je nadomestil baročni zlati oltar domačega mojstra Antona Warla. Današnji glavni oltar iz leta 1713 je delo kamnoseka Luigija Bombassija, ki je ustvaril bogato stebriščno strukturo po beneških vzorih. Kiparsko ga dopolnjujeta kipa sv. Leopolda in sv. Miklavža padovanskega umetnika Angela Puttija. Stranske oltarje in drugo opremo so oblikovali številni slovenski umetniki, med njimi Janez Vurnik mlajši, Matej Goričnik, Helena in Ivan Vurnik, Valentin Vrtnik, Jožef Pavlin in Stane Jarm.¹²

4.9. Kapela sv. Edith Stein

Judovska svetnica, karmeličanka in filozofinja Edith Stein (1891–1942) je počaščena v kapeli sv. Edith Stein v Radovljici v Sloveniji. Kapela je bila postavljena leta 2007 in se nahaja v betonskem vojaškem bunkerju iz druge svetovne vojne, ki je bil spremenjen v kraj molitve in spomina. Obiskovalci lahko cenijo likovne upodobitve Edith Stein, ki jih je na hrapave pohorske granitne plošče naslikal Branko Čušin. Kapela je tiha in skromna, zaradi česar je idealna za zasebno meditacijo. Čeprav je vstop prost, je priporočljiva predhodna najava termina, zlasti če želite izvedeti več o zgodovini prostora. Kapela je v bližini zgodovinskega jedra Radovljice, ki vključuje cerkev sv. Petra in župnišče. Kulturni ogled mesta lahko vključuje ogled kapele in drugih znamenitosti, kot sta Radovljiška graščina in Lectarjeva hiša, kjer se je rodil Anton Tomaž Linhart.

Priporočljivo je, da vnaprej preverite morebitne vodene ogledne ali posebne dejavnosti, ki bi lahko potekale v kapeli, če bi jo želeli obiskati.

4.10. Hiša Linhart

Hiša Linhart v Radovljici, kjer ustvarjata Uroš Štefelin in Marcela Klofutar, je tesno povezana z zgodovinskim jedrom mesta. Restavracija in sobe za goste se nahajajo v prenovljeni hiši iz

¹¹ Petra Bole

¹² Adam, S.; Jere, N.; Sinobad, J.; Stara Radovljica : Radovljica (2012): Nadja Jere str. 150

16. stoletja, ki ponuja slikovit razgled na staro mestno arhitekturo. Za Radovljiško graščino ekipa vzgaja tudi lasten zeliščni in zelenjavni vrt, kar dodatno poudarja njihovo zavezanost lokalnosti in trajnosti.

Restavracija Hiša Linhart je znana po kulinariki, ki jo navdihuje bogata lokalna tradicija Gorenjske, s poudarkom na uporabi kakovostnih lokalnih in ekoloških sestavin. Več kot polovica sestavin prihaja iz ekološke pridelave, kar potrjuje njihovo odgovornost do okolja in zdravja gostov. V trajnostno naravnano vlagajo tudi sicer – poleg samooskrbe imajo restavracija in hiša certifikata Green Key in Green Cuisine, kar pomeni visoke standarde na področju okoljske odgovornosti, energetske učinkovitosti in trajnostnega turizma.

Njihovo delo je bilo prepoznano tudi s strani Michelinovih ocenjevalcev – Hiša Linhart je prejela zeleno Michelinovo marjetico za trajnostno delovanje, obenem pa se lahko pohvali z Michelinovo zvezdico, ki so jo prejeli v letih 2022 in 2023. S tem se uvrščajo med najuglednejše restavracije v Sloveniji, ki združujejo vrhunsko kulinariko z globoko spoštovanjem do narave in lokalnega okolja.¹³

4.11. Lekarniški muzej

Lekarniški muzej Radovljica se nahaja v starem mestnem jedru Radovljice in je eden redkih tovrstnih muzejev v Sloveniji. Urejena je v avtentičnem zgodovinskem ambientu nekdanje meščanske hiše in prikazuje razvoj lekarništva skozi stoletja. V muzeju je bogata zbirka lekarniških pripomočkov, vključno s steklenicami, tehtnicami, posodami, starimi recepti in pohištvom, ki ponazarjajo podobo lekarne iz preteklih obdobj. Poleg razstavljenih predmetov obiskovalcem omogoča vpogled v delo farmacevtov v preteklosti in razvoj farmacije kot znanstvene discipline. Razstava je zasnovana izobraževalno in pregledno, zato je primerna za širšo javnost, od šolskih skupin do posameznikov, ki jih zanima zgodovina zdravstva in vsakdanjega življenja.¹⁴

Slika 8: Lekarniški muzej

¹³ Javni zavod turizem Radovljica. Kulinarika

¹⁴ Javni zavod Turizem Radovljica. Muzeji in galerije

5. Zaključek

Naloga z naslovom "Zdravo sladka Radovljica" predstavlja inovativni pristop k povezovanju kulinarike in zdravja. S svojo edinstveno kombinacijo ljubezni do kuhanja in osredotočenosti na zdravo življenje sem se odločila, da napišem inovativno vodenje, ki združuje oboje. S tem naslovom sem želela na sladek način zblížati lokalno okolje z zdravim načinom življenja. "Zdravo sladka Radovljica" ni le naslov, temveč tudi filozofija, ki v središče postavlja harmonijo med uživanjem in zdravjem.

6. LITERATURA IN VIRI

Adam, S.; Jere, N.; Sinobad, J. (2012); Stara Radovljica. Radovljica: samozal. N. Jere

Bole, P. (2021). Čebelarški muzej Radovljica. Pridobljeno 10.5.2025 iz <https://mro.si/cebelarski-muzej>

Radovljica. (2024). Pridobljeno 2.5.2025 iz https://sl.wikipedia.org/wiki/Ob%C4%8Dina_Radovljica

Radovljica. (2025)Sladka Radovljica Pridobljeno 4.5.2025 iz https://slovenia-outdoor.com/destinations/alpska_slovenija_dezela_hribov_in_gora/radovljica/

Javni zavod Turizem Radovljica . (2023). Kulinarika, Hiša Linhart. Pridobljeno 10.5.2025 iz <https://www.radolca.si/sl/kulinarika/gostilne/hisa-linhart>

Javni zavod Turizem Radovljica . (2023). Muzeji in galerije, Lekarniški in alkimistični muzej Radovljica. Pridobljeno 10.5.2025 iz <https://www.radolca.si/sl/znamenitosti/muzeji-in-galerije/lekarniski-in-alkimisticni-muzej-radovljica>

Naša zgodba se začne tukaj. (b. d.). Pridobljeno 10.5.2025 iz <https://www.radolska-cokolada.com/about-us>

7. SKILE

Slika 1: <https://tinyurl.com/3xezvuj> (2.5.2025)

Slika 2: <https://tinyurl.com/rhday73v> (4.5.2025)

Slika 3: <https://tinyurl.com/4ard3hhr> (4.5.2025)

Slika 4: <https://tinyurl.com/yzswxmn9> (10.5.2025)

Slika 5: <https://tinyurl.com/2uf8d6rfm> (11.5.2025)

Slika 6: <https://tinyurl.com/4xpk9ket> (11.5.2025)

Slika 7: <https://tinyurl.com/392dfpn5> (11.5.2025)

Slika 8: <https://tinyurl.com/y9wjyb7t> (11.5.2025)